

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA
Partizánska cesta 1, 975 63 Banská Bystrica 1

Číslo: 3 Pv 368/20/6601-11
EEČ: 2-45-82-2021

Banská Bystrica 09.06.2021

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: vyhýbanie sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: námestník okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX, Slovensko
povolanie: profesionálny vojak
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: vyhýbanie sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

počas výkonu vojenskej služby sa ako profesionálny vojak sa nedostavil v stanovenej pracovnej dobe do služby na 11. mechanizovaný prápor v Martine, kde je zaradený, pričom sa zdržiaval na presne nezistenom mieste, čím nesplnil podľa Písomného vojenského rozkazu na spresnenie výkonu štátnej služby veliteľa RBZ (Roty bojového zabezpečenia) 11. mechanizovaného práporu plánovanú úlohu a na ospravedlnenie svojej neúčasti v službe čerpal služobné voľno evidované v Písomnom vojenskom rozkaze na spresnenie výkonu štátnej služby veliteľa 11. mechanizovaného práporu Martin, ktoré dokladoval nadriadenému potvrdením o návšteve lekára, kde mal byť ako ošetrovaný, alebo ako sprievod rodinného príslušníka v termínoch:

1) dňa 8.1.2019 odborné vyšetrenie u neurochirurga XXXXX, evidované v písomnom vojenskom rozkaze veliteľa 11. mechanizovaného práporu č. 5/2019 zo dňa 8.1.2019, pričom v daný deň podľa písomného vojenského rozkazu veliteľa RBZ 11. mechanizovaného práporu č. 4/2019 zo dňa 7.1.2019 mal osobne vykonať služobnú telesnú prípravu, špeciálnu telesnú prípravu - boj zblízka, plniť prepravné a hospodárske úlohy, ošetrovanie VTaM (vojenskej techniky a materiálu) a základný nácvik jednotlivca - nácvik na jednotlivé signály RCHBO (radiačno-chemickej a biologickej ochrany),

2) dňa 6.2.2020 sprevádzanie rodinného príslušníka - matky XXXXX na odborné vyšetrenie u neurochirurga XXXXX, evidované v písomnom vojenskom Rozkaze veliteľa 1. mechanizovaného práporu č. 24/2020 zo dňa 5.2.2020, pričom v daný deň mal podľa písomného vojenského rozkazu veliteľa RBZ 11. mechanizovaného práporu č. 24/2020 zo dňa 5.2.2020 plánovaný čiastkový nácvik uvádzania 11. mpr do pohotovosti,

3) dňa 17.2.2020 odborné vyšetrenie u neurochirurga XXXXX, evidované v písomnom vojenskom rozkaze veliteľa 11. mechanizovaného práporu č. 33/2020 zo dňa 18.2.2020, pričom v daný deň podľa písomného vojenského rozkazu veliteľa RBZ 11. mechanizovaného práporu č. 31/2020 zo dňa 14.2.2020 mal osobne vykonať Taktickú prípravu - činnosť počas obrany a činnosť počas útoku a telesnú prípravu,

4) dňa 11.8.2020 odborné vyšetrenie u neurochirurga XXXXX, evidované v písomnom vojenskom rozkaze veliteľa 11. mechanizovaného práporu č. 154/2020 zo dňa 11.8.2020, pričom v daný deň podľa písomného vojenského rozkazu veliteľa RBZ 11. mechanizovaného práporu č. 153/2020 zo dňa 10.8.2020 mal osobne vykonávať služobnú telesnú prípravu, streleckú prípravu - streľbu na preverenie, streľbu z miesta na pohybujúce a miznúce ciele a hádzanie RG (ručných granátov) z miesta a plniť prepravné a hospodárske úlohy, ošetrovanie VTaM.

Vyššie uvedeným konaním sa obvinený voj. 2. st. XXXXX úmyselne vyhol plneniu služobných úkonov, ktoré ospravedlnil svojim lekárske vyšetrením, alebo ako sprievod rodinného príslušníka na lekárske vyšetrenie u odborného lekára XXXXX, ktorý ošetrovanie obvineného, ako aj jeho rodinného príslušníka - matky, v uvedených dňoch v ambulanciách, v ktorých vykonáva, alebo vykonával svoju prax nepotvrdil,

Veliteľovi 11. mechanizovaného práporu Martin

pretože nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní

Odôvodnenie:

Poverený príslušník Vojenskej polície, Oddelenia policajného výkonu v Martine uznesením pod ČVS: VP-17/OPV-MT-2020 dňa 05.11.2020 začal v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci pokračujúceho prečinu vyhýbanie sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 odsek 1 Trestného zákona. Uznesením ČVS: VP-17/OPV-MT-2020 zo dňa 02.02.2021 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie vojakovi 2. stupňa XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, XXXXX, príslušníkovi 11. mechanizovaného práporu

v Martine pre pokračujúci prečin vyhýbania sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 ods. 1 Trestného zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Obvinený vojak 2. XXXXX využil svoje právo a k skutku, ktorý sa mu kladie za vinu nevypovedal.

Svedok MUDr. Tomáš Sloboda, sekundárny lekár neurochirurgickej kliniky ÚVN XXXXX a neurochirurg ortopedickej ambulancie ORTHO REHAB CLINIC v Ružomberku uviedol, že obvineného osobne nepozná. Uviedol, že po preskúmaní systémov, v ktorých sa evidujú vyšetrovacie úkony je zrejmé, že v dňoch 08.01.2019, 06.02.2020, 17.02.2020 a 11.08.2020 nie je žiadny záznam o vyšetrení obvineného, prípadne jeho matky, ktorú mal pri týchto úkonoch sprevádzať. Na priepustkách a ani potvrdení nie je jeho podpis, pečiatka však vyzerá ako pravá. Ako uviedol, obvinený a ani jeho mama nie sú pacientmi žiadneho jeho pracoviska.

Svedok kpt. XXXXX, zaradený ako veliteľ roty bojového zabezpečenia VÚ 2370 vo vzťahu k osobe obvineného uviedol, že tento si spočiatku plnil svoje úlohy vynikajúcim spôsobom, avšak tento jeho vzorný prístup sa časom začal zhoršovať. Na istý čas bol pozbavený výkonu štátnej služby, to z dôvodu, že vo svojom voľnom čase spáchal priestupok. Po osobných pohovoroch sa ale jeho pracovná disciplína vrátila do normálu, až na neoprávnené čerpanie služobného voľna. Uviedol, že síce jednotlivé služobné činnosti, ktorých sa obvinený v dôsledku čerpania služobného voľna nezúčastnil majú rôznu úroveň dôležitosti, ale nemožno konštatovať, že ktorýkoľvek z nich by nemal význam pre riadny výkon funkcie. Z jeho výsluchu vyplýva, že vysokú dôležitosť priložil služobnej telesnej príprave a taktickej príprave – činnosť počas obrany a činnosť počas útoku, ktorej sa obvinený nezúčastnil dňa 17.02.2020. Ako uviedol, činnosti, ktoré obvinený neabsolvoval si nemusel nahradiť.

Z výsluchu svedka pplk. XXXXX, veliteľa 11. mechanizovaného práporu v Martine vo vzťahu k osobe obvineného vyplynulo, že ako vojak si tento riadne plní svoje povinnosti. V prvom polroku 2019 bol postavený mimo službu z dôvodu, že sa pobil s iným vojacom zo Základne výcviku Martin. K dňom, kedy mal neoprávnené čerpať služobné voľno uviedol, že vojak v jeho hodnosti a funkcii musí byť fyzicky zdatný, musí ovládať taktické a strelecké drily, ktorým je potrebné priložiť väčšiu dôležitosť oproti tým, ktoré sú podporné a slúžiace na zabezpečenie chodu útvaru. Avšak ako uviedol, striktným spôsobom nemožno určovať, čo je dôležitejšie pre službu v ozbrojených silách, podľa jeho názoru je dôležité všetko. No ako uviedol, vyššiu dôležitosť by bolo potrebné prikladať služobným úkonom, ktoré obvinený neabsolvoval v dňoch 17.02.2020 a 11.08.2020, kedy mal vykonávať služobnú telesnú prípravu a taktickú prípravu – činnosť počas obrany a činnosť počas útoku.

Do vyšetrovacieho spisu boli zadovážené listinné dôkazy a to Náhľad na výpis z účtu poistenca – Zdravotná starostlivosť obvineného, ako aj jeho matky XXXXX,

správa Ministerstva obrany Slovenskej republiky k služobnému voľnu obvineného, fotokópie priepustiek a potvrdení o vyšetreniach, Výpisy z písomných vojenských rozkazov 11. mechanizovaného práporu v Martine, odpoveď 11. mechanizovaného práporu v Martine, Plán vykonania veliteľa 11. mechanizovaného práporu na vykonanie čiastkového nácviku uvádzania 11. mpr do pohotovosti, bojovej pohotovosti a na plnenie opatrení na ochranu síl v dňoch 05-06FEB20, Plán vykonania Streleckých nácvikov z ručných zbraní RBZ, Písomná príprava, Opis činností vyplývajúcich z funkcie. Obsahom vyšetrovacieho spisu sú aj Záznamy o disciplinárnych odmenách a disciplinárnych opatreniach, osobná karta profesionálneho vojakaV procesnom štádiu pred vznesením obvinenia boli realizované výsluchy svedkov XXXXX a XXXXX.

Zo služobnej charakteristiky obvineného z 14.10.2020, že je ustanovený do funkcie Strelec/strážne družstvo/veliteľská čata/rota bojového zabezpečenia/ 11. mechanizovaný prápor Martin, kam nastúpil dňa 04.10.2014. Jeho pracovné nasadenie a znalosti pre vykonávanú prácu boli hodnotené na dobrej úrovni, rovnako ako jeho pracovné hodnotenia. Charakterizovaný bol ako spoľahlivý, k plneniu úloh pristupuje zodpovedne a problémy vo vypätých situáciách rieši racionálne. Úsudok a racionálne myslenie boli tiež hodnotené kladne. Disciplinárne opatrenie mu nebolo uložené a bol 25 krát disciplinárne odmenený.

Z charakteristiky obvineného z miesta trvalého bydliska vyplýva, že bol 4 krát riešený za priestupok, v troch prípadoch mu bola uložená pokuta a raz bola vec vybavená napomenutím. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že bol 9 krát postihnutý za spáchanie priestupku, z toho 2 krát za priestupok proti majetku a vo zvyšných prípadoch sa jednalo o priestupky na úseku dopravy. Z odpisu Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplýva, že trestné konanie voči obvinenému pre prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona vedené na Okresnej prokuratúre Banská Bystrica sp. zn. 3 Pv 430/18/6601 právoplatne ukončené uzatvorením zmieru dňa 03.06.2019.

Podľa § 401 ods. 1 Trestného zákona sa prečinu vyhýbania sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby dopustí ten, kto v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok.

Podľa § 10 ods. 1 Trestného zákona prečin je
a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti za ktorých bol čin spáchaný, mieru

zavinenia a pohnútky páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

V danom prípade sa trestné stíhanie proti obvinenému vedie pre pokračovací prečin vyhýbania sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 ods. 1 Trestného zákona. Objektom tohto prečinu je záujem spoločnosti na ochrane a čistote spoločenských vzťahov a záujmov vznikajúcich vo vnútri ozbrojených síl v súvislosti s ich úlohami, to najmä ochrana bojaschopnosti, dodržiavanie služobnej disciplíny a ustanoveného spôsobu vojenskej služby vrátane nedeliteľnej veliteľskej právomoci a princípu nadriadenosti a podriadenosti, dodržiavanie zákonov, základných poriadkov a predpisov, dodržiavanie vojenskej prísahy a zachovávanie dôstojnosti a cti a vojenskej zdvorilosti, ako aj záujem na ochrane základného spoločenského vzťahu vyplývajúcom z brannej povinnosti a záujmu na výkone vojenskej služby a vojenských povinností. Subjekt je špeciálny, páchatel'om uvedeného trestného činu môže byť len vojak. Objektívnu stránku páchatel' naplní konaním spočívajúcom v poškodení sa na zdraví, v predstieraní choroby, vo falšovaní listiny, v zneužití návykovej látky, alebo v použití iného úskoku v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu. Subjektívna stránka zahŕňa zavinenie vo forme úmyslu a pohnútku, ktorá spočíva v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu.

Pri posudzovaní prečinu, ako protiprávneho činu je potrebné brať na zreteľ, to v súlade s citovaným § 10 ods. 2 Trestného zákona, aj materiálnu stránku tohto činu, teda úroveň jeho spoločenskej nebezpečnosti. Bez naplnenia tejto podmienky nie je možné, ani účelné, to aj v prípade keď určité konanie napĺňa všetky formálne znaky skutkovej podstaty prečinu vymedzeného v osobitnej časti Trestného zákona, takéto konanie páchatel'a postihnúť prostriedkami trestnoprávnej represie. Ako vymedzuje samotný Trestný zákon, za prečin nemožno považovať také konanie, ktoré vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútky páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Možno konštatovať, že pri takomto protiprávnom čine je aj záujem spoločnosti na stíhaní páchatel'a značne oslabený, to aj s ohľadom na účel samotnej trestnoprávnej represie v záujme individuálnej, ako aj generálnej prevencie, ako aj na dosiahnutie nápravy páchatel'a.

Zo zisteného skutkového stavu veci, z realizovaných výsluchov svedkov, to najmä z výsluchu svedka XXXXX, sekundárneho lekára neurochirurgickej kliniky ÚVN Ružomberok a neurochirurga ortopedickej ambulancie ORTHO REHAB CLINIC v Ružomberku, ktorý mal obvinenému svojou pečiatkou, ako aj podpisom opatriť priepustky v dňoch 08.01.2019, 06.02.2020, 17.02.2020 a 11.08.2020, kedy mal čerpať služobné voľno za účelom lekárskeho vyšetrenia a sprevádzania rodinného príslušníka na vyšetrení u lekára, ako aj do spisu zadovážených listinných podkladov, no aj vzhľadom na okolnosti spáchania samotného skutku je zrejmé, že konanie obvineného by pri formálnom ponímaní týchto jednotlivých čiastkových útokov bolo spôsobilé naplniť znaky skutkovej podstaty pokračovacieho prečinu vyhýbania sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby podľa § 401 ods. 1

Trestného zákona, nakoľko bolo preukázané, že obvinený svojmu nadriadenému predložil potvrdenie o návšteve lekára, pričom dodatočným šetrením bolo preukázané že v deklarovane dni obvinený u lekára nepožiadaval o vyšetrenie a na ošetrovanie ani nesprevádzal žiadneho člena svojej rodiny.

Po zhodnotení všetkých zadovážených dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti je ale nevyhnutné konštatovať, že obvinený svojim konaním nespôsobil taký závažný protiprávny následok, ktorý by v danom prípade vyžadoval aplikáciu prostriedkov trestného práva. Tento protiprávny následok vo vonkajšom svete dosahuje nepatrnú protiprávnu závažnosť a mám za to, že na nápravu obvineného, ako aj jeho účinné potrestanie bude účelne slúžiť disciplinárne prejednanie tohto jeho konania. V nadväznosti na tento záver som bral v úvahu aj celkovú charakteristiku osoby obvineného, najmä jeho kladné služobné hodnotenie, ako aj skutočnosti vyplývajúce z výsluchov svedkov kpt. XXXXX a pplk. XXXXX.

Podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“) profesionálny vojak počas výkonu štátnej služby podlieha disciplinárnej právomoci podľa tohto zákona. Disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona voči profesionálnemu vojakovi má veliteľ.

Podľa § 138 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov profesionálny vojak je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie.

Podľa § 138 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov disciplinárnym previnením je zavinené porušenie alebo nesplnenie základných povinností veliteľa alebo profesionálneho vojaka alebo zavinené porušenie zákazov alebo obmedzení profesionálneho vojaka, ak nie je trestným činom alebo priestupkom; zavineným porušením alebo nesplnením základných povinností a zavineným porušením zákazov alebo obmedzení sa rozumie úmyselné konanie alebo nedbanlivostné konanie veliteľa alebo profesionálneho vojaka alebo opomenutie konania veliteľom alebo profesionálnym vojakom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považujem skutkový stav veci v tomto štádiu za náležite zistený a mám za to, že obvinený sa dopustil konania, ktoré je možné posúdiť ako disciplinárne previnenie, ktoré je oprávnený v súlade s citovaným § 137 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov prejednať nadriadený obvineného v disciplinárnom konaní.

Z vyššie uvedených dôvodov som preto v súlade s § 214 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Miroslav Kmeč
námestník okresného prokurátora